

byla firma společnosti v cizozemsku již vymazána, a zjištěno jest, že se tak stalo podle čl. 242 čís. 4 obch. zák. (platného i v Rakouské republice), protože byl usnesením obchodního soudu ve Vídni vyhlášen na její jmění konkurs. Tím ovšem nepozbyla povinná akciová společnost způsobilosti k právním jednáním, poněvadž akciová společnost v likvidaci trvá dále, i když byl vyhlášen konkurs. Neboť konkurs sleduje jen účel, aby byli uspokojeni věřitelé společnosti, a konkursní správce jest oprávněn jen tolik ze jmění společnosti vybrati, kolik jest zapotřebí k uspokojení věřitelů. Co přebývá, jest předmětem likvidace, a zůstávají v činnosti vedle správce konkursní podstaty orgány společnosti (likvidatoři, dozorčí rada a valná hromada), jenže jejich činnost jest obmezena tak dalece, pokud sahá úloha správce konkursní podstaty. Po zrušení konkursu mohou tyto orgány vyvíjeti plnou činnost zákonem jim vyhrazenou. Jest proto povinná akciová společnost způsobilá jednati před soudem a býti účastnicí exekučního řízení, pokud jde o exekuci na jmění společnosti, nepatřící do konkursní podstaty. Že skutečně jde o takovou exekuci, plyne z čl. IX, odstavec 2 uvoz. zák. ke konk. ř. č. 64/31 Sb. z. a n. a z neformální dohody Československé republiky s Rakouskou republikou, uveřejněné jednak výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 29. března 1919 čís. 6336 (Věstník čís. 5/19), jednak rakouskou vládou (str. 45 Věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1919). Podle toho platí tato ustanovení: »Byl-li na jmění úpadce, který v Rakousku provozuje podnik nebo, není-li takového, má své řádné bydliště, rakouským soudem prohlášen konkurs, bude movité jmění, které jest na území Československého státu na požádání vydáno rakouskému soudu.« Exekuce, o kterou tu jde, jest vedena na pohledávku povinné, kterou má proti poddlužnici, jejíž bydliště je v tuzemsku, tedy na movité jmění (§§ 292, 293 obč. zák.) v tuzemsku. A že by byl rakouský konkursní soud žádal o vydání tohoto jmění, nebylo ani tvrzeno. Poněvadž usnesení prvního soudu nebylo doručeno orgánům oprávněným zastupovati povinnou společnost v tomto exekučním řízení (čl. 235 a 244 obch. zák.) a rekursní soud toho nedbal, vyřídiv rekurs poddlužnice věcně, jest řízení a rozhodnutí rekursního soudu zmatečné podle § 477 čís. 4 a 5 c. ř. s. a § 78 ex. ř., když se ani nepokusil napravit tuto vadu podle §§ 6, 7 c. ř. s. a § 78 ex. ř.

Čís. 15631.

Účinky vzdání se úřadu rc zhodčího jest posuzovati jedině podle předpisů civilního řádu soudního.

Skutečnost, že rozhodce později odvolal své vzdání se úřadu rozhodčího, nemá vlivu na oprávnění strany žádati za zrušení smlouvy o rozhodčím.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1936, R I 1319/36.)

Navrhující firma se domáhá výroku, že smlouva o rozsudím, uzavřená mezi žalobkyní a odpůrcem, družstvem, pozbývá své moci podle § 583, odst. 2 c. ř. s., poněvadž se jeden z rozhodců za trvání řízení rozhodčího vzdal své funkce (kterou po podání tohoto návrhu zase odvolal). První soud návrh zamítl. Rekursní soud uznal podle návrhu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Resignace Antonína B. na úřad rozhodce, obsažená v dopise ze dne 6. dubna 1936 řízeném na vrchního rozhodce, obsahuje platný a právně účinný projev jeho vůle, že se vzdává této funkce, a nesejde na tom, že obsah dopisu nebyl znám rozhodčímu soudu ani nebyl sdělen stranám, neboť § 579 c. ř. s., jenž dopouští, aby rozhodce, i když jmenování přijal, od přijatého závazku odstoupil, neustanovuje, jakým způsobem a v jaké formě odstoupení se státi musí, a předpisů obč. zák. o vzdání se (§ 1444 obč. zák.) tu použití nelze, poněvadž jde o úkon, který jest posuzovati jediné podle předpisů o tom obsažených v civilním soudním řádě. Stačí proto každý projev vzdání se funkce rozhodce, jenž byl učiněn takovým způsobem, že zabránil nebo mohl zabrániti sestavení smluveného sboru rozhodců a zahájení rozhodčího řízení nebo pokračování v něm. Sdělil-li rozhodce vrchnímu rozhodci své rozhodnutí o vzdání se funkce rozhodce, jde o takový způsob projevu. Projevené a právně účinné rozhodcovo vzdání se své funkce jest však podle § 583, odstavec 2 čís. 2 c. ř. s. od-
píráním vykonati závazky, které tím, že jmenování přijal, byl převzal. Toto odpírání vykonati převzaté závazky nebylo zahlazeno tím, že Antonín B. až po podání návrhu na prohlášení, že smlouva o rozsudím pozbývá moci podle § 583 c. ř. s., avšak ještě před vydáním rozhodnutí první stolice odvolal svou resignaci. Neboť formálního ustanovení § 406 c. ř. s. nelze v tomto případě obdobně použití, poněvadž platí jen pro řízení sporné, o něž v případech §§ 583 a 584 c. ř. s. vůbec nejde. S věcného hlediska nelze odvolání resignace rozhodcovy na přijatou funkci rozhodce přiznati právní účinnost proti stranám. Neboť rozhodce může býti jmenován pouze buď stranami ve smlouvě o rozsudím, nebo osobou ve smlouvě k tomu ustanovenou (§§ 580, 581 c. ř. s.) anebo soudem (§ 582 c. ř. s.). Jinakým způsobem nelze funkce rozhodce nabýti. Nemůže proto rozhodce, jenž své funkce pozbyl, ježto se jí vzdal, opětne jí nabýti pouhým odvoláním resignace, nýbrž zase jen novým jmenováním. To plyne také z toho, že vzdáním se rozhodce nabývají strany práva, aby buď trvaly na jmenování nového rozhodce za předpokladů § 581 c. ř. s., aneb učinily návrh podle § 583 c. ř. s. na prohlášení, že smlouva o rozsudím pozbývá moci. Musilo by proto býti vyhověno návrhu na prohlášení, že smlouva o rozsudím pozbývá moci, i tehdy, kdyby byl návrh ten učiněn až po odvolání resignace na funkci rozhodce, a nezávisel by výsledek rozhodnutí na nahodilé okolnosti, kdy byl učiněn návrh podle § 583 c. ř. s. Pro rozhodnutí nemají vý-

znamu úvahy dovolacího rekursu o tom, že podle zásad procesní ekonomie jest žádoucno, aby nepřišel na zmar zpracovaný procesní materiál, vyžádavší si již stotisícové částky na nákladech řízení, a že není účelem zákona, aby bylo straně umožněno zmařiti nákladné rozhodčí řízení, jehož předmětem jest hodnota 12 milionů korun, jen proto, že výsledky řízení dopadají pro ni nepříznivě; neboť je-li strana podle zákona k návrhu oprávněna, nelze jí právo to odepříti jen z důvodů účelosti nebo vhodnosti.

Čís. 15632.

Jde-li o vady nezávažné nebo lehce napravitelné, musí nájemce dříve, než použije práva daného mu předpisem § 1117 obč. zák., vyzvat pronajímatele k napravení těchto vad.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1936, Rv I 2867/34.)

Žalovaná najala od žalobce proti čtvrtletní výpovědi krám, do něhož vnikaly spodním oknem z prádelny pára a výpary chemikálií k čištění prádla používaných, a činily podle tvrzení žalované užívání najaté místnosti k vymíněnému účelu — prodeji masa — nezpůsobilým. Žalovaná se důsledkem toho bez výpovědi vystěhovala. Žalobce spatřuje v tom porušení smlouvy a domáhá se touto žalobou zaplacení nájemného za dobu výpovědní. Prvý soud žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Prvý soud shledav ve zjištěné závadě důvod k odstoupení od smlouvy bez výpovědi podle § 1117 obč. zák. žalobu zamítl. Odvolací soud jí vyhověl maje za to, že bylo vzhledem k ustanovení § 1097 obč. zák. povinností žalované před odstoupením od smlouvy závadu pronajímateli za účelem nápravy oznámiti, což prý neučinila. Názor odvolacího soudu jest v podstatě správný. Žalovaná netvrdila ani neprokázala a neplyne ani z povahy věci, že by napravení závady bylo proveditelné jen s nepoměrnými pro ni obtížemi nebo teprve po delší době, naopak z jejího přednesu v první stoličce, kde tvrdí, že na odstranění závady naléhala, dá se dovoditi, že závada byla napravitelnou, a žalobce pro svou osobu v dovolací odpovědi opět připouští, že se tak mohlo státi zcela snadným způsobem. Třebaže § 1117 obč. zák. výslovně neváže předčasné odstoupení od smlouvy na jiné podmínky než objektivní nepoužitelnost najatého předmětu, přičilo by se v souzené věci zásadě poctivosti při výkonu práva (§ 1305 obč. zák.), kdyby žalovaná nebyla poskytla dříve žalobci možnost zjednatí nápravu. V tomto směru lze poukázati i na shodný názor literatury (viz Klang, III. díl, str. 86), pokud se zabývá při § 1117 obč. zák. otázkou nezávažných neb snadno napravitelných závad.